

ABONAMENTE :
Pe un an 10 Lei
Pentru preoți și învățători 8
Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Derobanților

Ce ar fi de făcut.

În numărul nostru precedent, vorbind de cele două partide de guvernământ — și cuprinzând în acestea toate tagmele și grupările respective, fiecare din ele, în treacăt fie zis, cu pretențiunea de a deține, fără să-l a-rate însă, »steagul» partidului — după ce constatam că ambele au ajuns în stare de descompunere — stare premergătoare unei prefaceri radicale — ne opream la concluziunea că, față cu o asemenea stare de lucruri, a ne avînta astăzi cu tot dinadinsul în luptele politice, înrolindu-ne sub unul din cele două steaguri — ambele jerpelite, nu în lupte nobile de idei, ci în imbrînceștile din fața tarabelor respective — ale celor două partide zise »istorice», ar fi să ne înfundăm într-o groapă de gunoi aprins, în care să nu ne aștepte de cît o moarte pe cît de sigură pe atît de ticăloasă. Iar mai departe, ne propuneam pentru astăzi să arătăm cam ce ar fi de făcut în momentele de față, pînă ce alte vremuri și cu adevărat nou, ne vor indica o îndrumare mai fericită.

Istoria ne pomenește de o sumă de cetăți din antichitate, care, prin felul lor de a concepe și a-și conduce treburile publice, deveniseră nu numai niște centre puternice și prospere, dar au contribuit cu foarte mult la mersul înainte al întregii omeniri. Sub auspiciile lor a înflorit civilizațiunea, arta și s'au descoperit izvoarele de știință, dela care încă se adapă pretențioșii epigoni de astăzi.

Comuna din timpurile noastre, chiar cu organizațiunea ei actuală, poate intra cu succes în rolul cetăților de odinioară, și dacă dincolo, în țară, politica așa zisă »generală» absoarbe și istovește cele mai bune și mai prodigioase puteri și calități de muncă, dincoace, în Dobrogea, unde încă suntem intructiva fericiți de această pacoste, energia cetățenilor poate fi întrebuințată cu mare folos în această direcțiune.

Dacă aruncăm o cît de scurtă privire retrospectivă asupra felului și condițiunilor în care au ființat co-

munele din această provincie dela anexare încoace, nu putem să ne înțoarcem ochii de cît cu amărăciune și dezgust. Destrăbălare și lipsă desăvîrșită de interes, — iată doi termeni, cari caracterizează întreaga activitatea noastră comunală, din ultimele trei decenii. Și dacă administrațiunea — așa cum era recrutată și alcătuită — are o mare parte de vină, nu mai mică este partea de răspundere a cetățenilor locali și în special a autochtonilor, cari au arătat pînă acum cea mai culpabilă dezinteresare față de treburile lor obștești.

Părinții noștri, abia scăpați de sub regimul turcesc — regim de teroare și al bunului plac — cu o conștiință cetățenească nedeslușită, cu o educație foarte limitată, aveau poate o scuză, pe care noi, generațiunea de astăzi, n'am mai putea-o invoca. Țara, care ne-a primit la sinu-i — și la a cărei bună stare, prosperarea comunelor, ce o alcătuiesc, e o condițiune absolută — e în drept să ne pretindă mai multă sollicitudine și mai mare interes pentru treburile ei publice, care, la urma urmelor, sunt și treburile noastre.

În izolarea în care trăim însă astăzi, orice pornire frumoasă și orice acțiune ar fi iluzorii. Se cere neapărat să ne grupăm, dacă nu într'un mănunchiu — ceea ce ar părea cu nepuțință — dar cel puțin după părerile și principiile ce ne călăuzesc, și în aceste adunări să se discute atît păsurile și nevoile noastre obștești, cît și mijloacele de adus la îndeplinire — și numai acestea.

Dezbaterile unor asemenea grupări, în care vor trebui să intre elementele de tot felul, ar ajunge să stabilească programe de activitate rodnică și bine cibzuită, în toate direcțiunile, — și atunci, reprezentanții guvernului din localitate vor fi scutiți de a mai arunca arcanul pentru a putea prinde și forma un sfat comunal, compus în cele din urmă din persoane nelegate între ele prin nici un principiu și prin nici un sentiment; atunci vom ajunge să avem consiliul comunal alcătuit din oameni, cari știu ce vor și cum ar putea aduce la îndeplinire; atunci vom fi dispensați de urcișosul spectacol, de a vedea tot felul de specimene stînd, în pragul alegerilor, cu pălăria în mînă, în fața prefectilor, implorînd

și reușind în cele din urmă să pătrundă în consiliile comunale, unde cată a-și face trebușoarele; atunci vom parveni în sfîrșit, să vedem banul public întrebuințat cu folos și în lucrări de edilitate de imediată și practică trebuință; atunci, da, vom putea pretinde că am atins acel grad de maturitate politică, care ne-ar face apti de a putea exercita cu succes drepturile politice și a ne bucura de deplinătatea lor.

Const. N. Sarry.

IMPRESII

Am vizitat zilele din urmă Brăila și într'una din seri, pentru a-mi ucide timpul, mă dușel la așa zisul »Teatru de varietăți» — o casă de toleranță la fel cu acelea ce se găsesc prin centrul orașului nostru. Afară de o reprezentație de cinematograf — care au ajuns plictisitoare ca și aristocratele de pe vremuri — teatrul în chestiune era singurul spectacol pe care-l oferea marelui port dela Dunăre. Grădina era ticsită de lume, cu toate că era într'o zi de lucru, — și nu știu dacă lipsa de altă distracție, sau gustul din ce în ce mai pervertit al publicului, justifică această mare îmbulzeală.

Fui nevoit să iau loc la o masă ocupată de un respectabil burghez și după înghițirea unui »tap» și a reglementarei doze de fisticuri, amîndoi am simțit nevoia de a intra în vorbă.

— Domnu e strein? — Începu convescanul meu.
— Da, strein de localitate, răspunsei.
— Ei, cum vă place Brăila?
— Deși monotonă, totuși frumoasă.
— Criza, dom'le, ne-a băgat în draci! Ne-a lăsat toată pofta.

— Cei puțin ayeți unde vă răcori aicea. Sunteți înconjurat de plantații, cari îmi plac cu altul mai mult, cu cît la noi, la Constanța, lipsesc cu desăvîrșire. Am fost azi pe la Lacu-Sărăt; m-am oprit și la Monument, — și nu mă mai săturam de atîta frumusețe și sănătate.

— La care Monument?
— La Monumentul din drumul Lacului.
— Zi »Mulament», dom'le! Monument e doar ăla, al lui Traian, dela Sfîntul Archanghel.

Am căutat de geaba să-l conving pe interlocutorul meu că se înșală, căci în cele din urmă, ridicînd tonul, îmi spuse cu un aer plin de convingere:

— Cum, dom'le? Eă, Brăilean get-beget, să mă învești d-ia, cum îi zice la »Mulamentu» nostru? Ei, drăcia dracului!

Am tăcut. Fără să mă convingă, mă învinsese. Impresia, cu care am părăsit însă pe acest Brăilean »get-beget», o păstrez pentru mine.

CE-SAR.

Activitatea extra-scolară.

A trecut, aproape neobservat, în anul parlamentar ce a expirat, un moment de mare însemnătate pentru lumea învățăto-rească; anume: interpelările a doi mari cugelători și foști miniștri ai instrucțiunei publice și cultelor, asupra activității extra-scolare a învățătorilor, adresate actualului ministru Spiru Haret.

Erau în luptă nu numai persoane politice ce se dușmănesc din cine știe ce motive, ci două idei fundamentale opuse asupra rolului învățătorului în mijlocul săteanului român — idei aparținând oamenilor de același neam și poate cu același dor pentru prosperarea țării noastre.

Interpelatorii au adus învinuiri tuturor acolora, cari au îndemnat pe învățători să iasă din cei patru pereși ai școlii, să se coboare în mijlocul pășunii din care au eșit ca s'o lumineze prin sfaturile lor și să ia parte în mod direct la dezvoltarea economică a săteanului. Putem conchide deci, că părerea lor a fost și este, că învățătorul să stea nepăsător între cei patru pereși ai școlii, având ca principală ocupație învățarea scris-cititului a copiilor de șaran.

Motivele pe care se bazează în a afirma această vedere a lor, erau că, învățătorul are prea mult de muncit în școală și deci nu-i rămâne timp să mai vadă și de alte ocupațiuni ce i-se impun.

Toți oamenii mari ai acestei țări au recunoscut că la noi funcțiunea de învățător s'a confundat în ultimul timp cu misiunea de apostol și sfaturilor în bine al țărâniei. Cercetați discursurile pronunțate de diferiți miniștri la congresele noastre didactice și veți vedea că ei afirmă în totul cele spuse mai sus, ba ceva mai mult, ei îndeamnă pe învățător a se coborî în mijlocul săteanului și prin sfaturile lui să-l îndrumeze spre o viață mai omenească. Deputați în Cameră nu strigat de pe înălțimea tribunei, că învățătorii neamului românesc nu pot sta nepăsători în mijlocul a cinci milioane de țărani goi, flămânzi, bolnavi și incuși, mulțumindu-se în a petrece timpul între cei patru pereși ai școlii, învășind pe copii numai carte; și e neapărată nevoie ca rolul învățătorului să se extindă în afară de școală, transformându-se într'o adevărată misiune de apostol.

Să ne întrebăm și noi ce rost ar avea învățătorul considerat ca factor social, cînd el n'ar veni în contact cu satul în care trăiește?

Pedagogia chiar recomandă, că învățătorul să aibă un contact permanent cu familia, interesându-se de purtarea școlărilor săi și dînd sfaturi necesare părinților pentru educația copiilor lor. Apoi dacă am admite chiar această vedere a pedagogilor, tot trebuie să recunoască și cei mai răi voitori, că învățătorul trebuie să aibă o activitate extra-școlară. Și cum la noi partea rea este că șaranul e absolut incult, și din această cauză și sărac, a trebuit fatalmente ca activitatea extra-școlară a învățătorului să se îndrepte înspre acea parte rea, căuțind a-o îndrepta prin toate chipurile. Ast-fel s'au născut cercurile culturale, care au adus servicii mari țărâniei. Cercurile culturale au născut băncile, care tind a deveni cel mai principal izvor de credit pentru țărani și care l'au scăpat în mare parte de cămătărie.

Băncile populare au început să deprindă pe țărani cu economia, care este izvorul bogăției.

Continuînd mai departe vom constata că, activitatea extra-școlară a învățătorilor trebuie să se întindă și mai mult.

Văzînd specula neomenoasă ce se făcea pe spinarea țaranului de către sansarii și cumpărătorii de cereale învățătorul a intervenit și prin sfaturile sale a îndemnat pe săteni ca să se asocieze între ei pentru a vinde produsele în comun. De aci s'au născut obștiile, societățile de consum care au însemnat un pas înainte în viața economică a satelor.

Cine oare e acela cu dor de țară care vede în această procedură a învățătorilor o greșală? A face un cor plăcut pentru a atrage pe săteni la biserică, a aduna obștea satului pentru a-i vorbi de igienă, respectul legilor, de un trai mai bun este oare o rimă? Și totuși sunt oameni în țara asta,

ca i-au pomenit într'un chip așa de rău intențiunile bune ale dascălilor, încît la un moment dat le-au periclitat renunțarea ce și-au vădită, și chiar viață.

Dacă ne vom lua după aceia, cari susțin stingerea activității deja începute, vom avea trista ocaziune a constata că se refuză serviciul gratuit și bine voitor pentru clasa noastră țărănească.

Dacă cumva învățătorii n'ar mai continua activitatea lor extra-școlară cu ce ar înlocui statul pe conducătorii intențiunilor țărănești deja create?

Cine ar conduce cele 2500 bănci, 400 cooperative de consum și obști?

Cîte milioane ar trebui statului ca să aibă funcționari anume plătiți pentru a face cu ei, ceea ce face astăzi învățătorul singur, în mod gratuit?

A afirma că activitatea extra-școlară a învățătorilor n'aduce un rău țării și trebuie să înceteze, este a fi un rău voitor al masei țărănești, care așteaptă de venuri să se ridice.

Pe timpuri, diferiți oameni sau clase de oameni, au avut interesul de a ține pătura țărănească încătușată în firele neștiinței și a robiei economice. Și dînd au văzut efectele dezastruoase ale acestei încătușări, s'au năpustit asupra celor ce au îndrăznit să îndentne pe țărani a se lumina, acuzându-i cu epitele pe care toți le-au auzit și le-au citit prin gazete.....

De cîl, apa curge pietrele rămîn. A trecut și acea furie nebună, îngroșînd sub grozăviile ei pretenția acelor ce roiau continuarea și mai departe a unei slări de josnicie pentru țărânie. Astăzi toată lumea este convinsă că, o acțiune a tuturor organelor statului pentru îndrumarea celor mulți la o viață nouă este imperios cerută.

Activitatea noastră întreruptă va trebui să reînceapă la toamnă, cu aceeași abnegațiune cu care a pornit de la început, după cum zice Victor Hugo: „Datoria noastră a tuturor, or ce om fi, legislatori, preoți, profesori și scriitori, e de a răspîndi, de a cheltui toată energia socială spre a combate și distruge mizeria semenilor noștri și de a-le îndrepta sufletele către un ideal”.

Un dascăl dela țară.

De pe plaiu.

I-aș cînta un cîntec dragit,
Să răsune 'n codru fragil...
Ca să poată mîndra și
Cum știu eu a o lubi!

Dar mî-e teamă, — nu cumva,
Codrul cînd ar răsuna,
Să m-audă maică-sa
Și să-l strice liniștea...

Că mî-e mîndra tinerică
Și-ar bolî de dor și frică;
Și mî-e mîndra tinerea —
Și mî-e drag de mîndra mea!

Și s'o prins dorul de noi,
Ne-o cuprins pe amîndoi.
... Mama, Căta, 's tot pe-un glas,
Dar pe mîndra tot n'o las!

La Iaz.

Am văzut-o ieri la Iaz
Zomolînd la rufe
Și m-o prins parc'un necaz
C'acolo nu-s tufe.

De-ar li Iazul în pădure
Și-aș găsi-o țară
I-aș plăti eu, puțculșit,
Cîuda al' de-aseră!

Am s'o Iașu...

Am s'o Iașu... așa, măicușo,
Cum nu vrei tu să mă lași,
Am s'o Iașu muma! Și — lipsa,
De Nun-mare și Nuntași!

De mî-e mie Nun-mare,
Cînd nevastă cu-avui? —
Nu m'ar sorî să lu' cu stare
Eu m'ar sorî să m'înșură mie!

Și o s'o Iașu... săracă,
Cum e, muma, cum o știu... —
Cînd nevastă n'o să-ți placă
Ce falos de avui? —

Și nici tata nu se lasă?
... Nu-î nimica. Eu mă tin.
E săracă... — de-î trumoaș!
... Ce mî-î zestrea cu venin? —

Am s'o Iașu, măicușo dragă —
Și-așa nu-s de vr'un norozi! —
Am s'o Iașu! O Iașu, măicușo
Dune-m-al măcar pe foc!

Și-o! să fug cu ea, măicușo. —
Înc' odată și-o mai spun: —
Am să fug... între vâlcele
Și între munți să mă cunui!

Craicu-Dezaleptă

UN PROIECT

pentru apărarea și consolidarea malurilor în partea de nord-est a orașului Constanța.

Una din lucrările de utilitate ale orașului nostru, care nu mai admite întirziere — mai ales acum în urma parcelării și vinderii cartierului „Tigania” — fără a mai vorbi de continuele surpări de pînă acum, care amenință să înghită și întreaga strada Mircea — este de sigur consolidarea malului de nord-est.

Dăm loc mai jos unui proiect întocmit de d. inginer inspector general Anghel Saligny, rămînînd ca să revenim asupra acestei chestiuni în numărul viitor.

I. Descrierea malurilor de consolidat și cauzele surpărilor.

Partea cuprinsă între Hotel Carol și Biserica Greacă. — În afară de stratul de teren raportat amestecat cu resturi de zidărie cari acoperă o parte a orașului actual, tot platoul Constanței este acoperit de un strat de Löss de 8 pînă la 20 metri grosime, permeabil cum sunt Lössurile și cu coeziune relativ mare.

Pe partea dintre Hotel Carol și pînă la biserică Greacă, pe o lungime desfășurată de 1050 metri, acel strat repauzează direct pe stîncă, care se ridică pe acea parte deasupra nivelului mării.

Acolo unde clădirile particulare sunt așezate chiar pe mal s'au construit de către proprietarii acelor construcțiuni ziduri de apărare contra valurilor.

Aceste împrejurări fac ca pe distanța arătată mai sus malurile se mențin foarte bine, și pentru a le apăra contra valurilor, pe timp de furtuni mari, ar fi suficient a se apăra în același mod și părțile coprinse între zidurile construite de particulari.

Partea cuprinsă între Biserica Greacă și Strada Plevnei. — Pe această parte, care are o lungime desfășurată de aproximativ 270 metri, între stratul de Löss și stratul de stîncă care se află mai jos, este întrepus un strat de argilă roșie foarte puțin permeabilă.

Această argilă roșie se menține foarte bine, aproape vertical pe înălțimi relativ mari, cînd este uscată, după cum se poate constata, pe diferite porțiuni ale malului mării.

Ea își pierde, însă, coeziunea ca toate argilele, cînd este îmbibată de apă.

Pe distanța arătată mai sus, din cauza că pantele terenului sunt mari și suprafața platoului mic, argila roșie este uscată după cum s'a putut constata și prin un puț făcut pînă la adîncimea de peste 30 metri și unde nu s'a găsit de loc apă.

Mișcările și surpările pe această parte, mult mai puțin importante de cît pe porțiunea care urmează, sunt provocate de acțiunea apei asupra piciorului malului și de apele de ploa, cari s'au infiltrat de la suprafața prin crăpăturile talusului astfel deranjat.

Partea cuprinsă între Strada Plevnei și Abatoriă. — Pe această porțiune surpările sunt

foarte importante. Ele provin din cauza acțiunii combinate a valurilor asupra piciorului malului și a numeroaselor izvoare.

După cum rezultă din examinarea malului și a sondajelor, stratul de Löss are aici o grosime de 12 până la 16 metri și repauzează pe un strat de argilă roșie sub care se află o succesiune de alte straturi de argilă de diferite culori. — Apa care se infiltrază prin stratul de Löss stagnează mai mult sau mai puțin pe stratul de argilă roșie și se scurge foarte încet către punctele mai joase. Pe toată coasta cuprinsă între Hotelul Carol și bășeala veche, numai pe porțiunea arătată mai sus apele se scurg spre mal, pe tot restul coastei malul este uscat.

Argila roșie după cum s'a spus mai sus nu este cu totul impermeabilă.

Prin fisuri mici și cu timpul o parte a apelor din stratul menționat pătrunde mai jos, reduce foarte mult coeziunea stratului de argilă roșie și malul se surpă.

Înălțimea pe care se surpă malul depinde bine înțeles de adâncimea până la care pătrunde apa.

În afară de cauzele menționate mai sus și scurgerea, spre mal, a apelor de la suprafață a produs surpătură însemnată.

Este dar indispensabil ca cu ocazia executării canalizării orașului, apele de la suprafață să fie împiedicate de a se scurge pe taluz.

Rămâne încă de adăugat, ca o alunecare a straturilor este cu totul exclusă, fiind că malul se menține aproape vertical pe o înălțime de 10 până la 15 metri și nu se observă nici o crăpătură la casele situate chiar pe marginea malului. — Au fost chiar case care au stat mai mult timp în porte-à-faux.

Aceste lucruri ar fi cu totul imposibile dacă ar fi alunecare.

II. Măsurile propuse.

Din descrierea cauzelor de surpare a malurilor rezultă, că trebuie negreșit să se opere piciorul malului pe toată distanța dintre Hotelul Carol și Abatoriu; să se reguleze și să se consolideze talusele pe partea unde există izvoare; să se reguleze talusele pe partea unde malul este uscat și în fine, să se oprească scurgerea apelor de la suprafață, pe taluse.

Apărarea în contra valurilor.

Traseul. — Din punctul de vedere al costului este natural ca zidul de apărare să urmeze configurația malului actual pentru a se evita adâncimi mari de fundațiuni și împliniri importante.

Aceasta ar fi avut însă marea neajuns de a nu împiedeca nici în viitor formarea depozitelor de ierburi marine care prin descompunerea lor fac azi foarte supărătoare locuirea și chiar trecerea prin acele părți.

Pe de altă parte este rațional de a se profita de această apărare pentru a se face un Bulevard de a lungul ei și a se câștiga locuri pentru clădit locuințe de vară, cu atât mai mult, că plaja actuală a băilor de la vii va deveni cu timpul improprie, pe când în direcțiunea spre Nord se găsesc plaje foarte bune.

În fine s'a căutat ca zidul de apărare să fie fundat pe cât posibil pe stâncă.

Acestea sunt considerațiunile ce s'au avut în vedere la stabilirea traseului propus.

Tipul zidului de apărare. — Pentru acest zid s'a admis același profil ca pentru lărgirea Bulevardului Elisabeta, care s'a dovedit ca suficient și relativ ușor de executat.

El se compune dintr-o fundațiune de anrocamente mari începând de la fund până la cota + 1, ale căror goluri se vor umplea cu pietre mai mici. La cota — 0.50 profilul anrocamentelor prezintă o branchetă de 1. m. 50 lărgime în scop de a frânge puterea valurilor.

Golurile anrocamentelor d'asupra cotei zero se vor umple cu zidărie de ciment pe o grosime de 50 cm. măsurată normal pe talus.

Zidăria d'asupra anrocamentelor se vor face din piatră vrută cu mortar de puzolana sau de var hidraulic.

Coronamentul acestui zid, precum și parapetul de d'asupra, se vor face de beton de ciment.

Pentru a împiedica ca valurile să se reverse pe bulevard, partea superioară a parapetului se

află la cota — 5.90. Pe lângă această valvire înaintea se a ajunge la zidul de apărare, având să urce un fund relativ mic și cu panta dulce, numai pe furtuni mari, vor ajunge stropii de apă pe Bulevard. În dosul anrocamentelor deseri de carieră pentru a împiedica ca valurile să pompeze pământul din împiniri.

Regularea taluselor pe partea dintre Hotelul Carol și strada Plevnei.

Pe această parte neexistând izvoare, s'a prevăzut să se facă numai o regulare a taluselor profitând în același timp de această împrejurare spre a crea drumurile de acces necesare pentru comunicațiunea cu Bulevardului pe jos.

Consolidarea malurilor între strada Plevnei și strada Griviței.

Pe această porțiune de aproximativ de 380 m. lungime, malul are o înălțime variind între 34—39 m. d'asupra nivelului mării. Surpările foarte importante din această parte sunt datorite, după cum s'a spus deja, acțiunii combinate a izvoarelor, a valurilor și a apelor de la suprafață.

Studiile făcute. — Pentru a determina natura terenului și mai cu seamă straturile de apă și debitul lor, s'au făcut 2 puțuri și 7 poraze care sunt însemnate pe planul cotat.

Din aceste sondajii, din stratificațiunea aparentă a malurilor și din numeroasele puțuri din această parte a orașului, din care unele se scoboară până la cota—3.50, se constată un prim strat de apă începând aproximativ la cota + 20 și care alimentează numeroasele puțuri din această parte a orașului (peste 30 de puțuri) și un al doilea strat foarte abundent, începând proximativ la cota + 4.00 și care se scurge prin stratul de calcar amestecat cu marmă pe care repauzează diferite straturi de argilă.

În timpul surpării rușului de sondaj No. 2, apa din primul strat care era abundentă și care se strângea în timpul nopții în puț pe o înălțime de aproximativ 1 m. 50 s'a scurs în stratul al 2-lea de apă îndată ce s'a ajuns la acest strat, fără a provoca o urcare a nivelului apelor din acest din urmă strat, ci din contră după mai multe luni s'a constatat chiar o scădere a nivelului la care se găsește apă în stratul al 2-lea.

Același lucru s'a întâmplat și la puțurile săpate de particulari mai jos de primul strat și care s'au adâncit până la stratul al 2-lea.

Primul strat de apă este influențat de secetă, pe când stratul de jos nu.

Acest al 2-lea strat pare a fi același strat de apă care se întilnește la puțul C. F. R. de la Anadolchioi și la puțurile făcute de primăria comunei Constanța la Palaz.

Aceste observațiuni ne-a condus ca să scurgem apa din stratul 1-iu, prin denuri verticale, în stratul de jos. Cu toate acestea, s'au studiat și alte numeroase soluțiuni, pentru consolidarea acestei porțiuni; s'au studiat chiar și ziduri de sprijinire uscate și zidite.

Am trebuit să renunțăm, însă, la orice soluțiune care comporta galerii deschise atât din cauza costului considerabil, cât și din cauza dificultăților de execuțiune, precum și din faptul că deschiderea acestor galerii pe înălțimi așa de mari ar putea provoca surpări sau chiar numai mișcări, producând însă crăpături însemnate la clădirile de pe mal, expunând astfel primăria la procese și daune.

S'a studiat de asemenea aplicarea diferitelor sisteme clasice cu puțuri și galerii subterane.

Toate aceste soluțiuni sunt însă cu mult costisitoare și mai greu de executat de cât soluțiunea propusă prin proiect, mai cu seamă că multe din ele trebuia executate în terenuri deja mișcate.

Soluțiunea propusă. — Soluțiunea propusă consistă, dar, în scurgerea apelor din straturile superioare în stratul de jos, prin drenuri verticale.

Terenurile superioare fiind puțin permeabile este necesar ca aceste drenuri să fie așezate la distanțe mici între dinsele. Însă ele nu au nevoie să aibă o secțiune mare, mai cu seamă că drenurile fiind verticale ele au panta maximă posibilă și vor funcționa mult mai bine de cât acele cu panta mică. Aceste drenuri verticale se vor executa prin găuri de sondă de 30 cm. diam. fără tuburi, care se vor umplea pe toată înălțimea straturilor acifere cu piatră spartă și bine ciuruită, cu dimensiuni

de la 4—8 cm. pentru a se obține maximum posibil de goluri.

Se va așeza o primă linie de drenuri paralel cu creasta talusului, pe stradă, la depărtare de 2 m. din axă în axă, care va forma un perete permeabil destinat a capta toate apele ce vin din spre platou spre a le scurge în stratul de jos.

Pe partea cuprinsă între acest rând de drenuri și piciorul talusului se vor așeza alte rânduri de drenuri verticale, după cum se arată în planul drenajului care, pe lângă destinațiunea ce au de a scurge acele ape care vor putea scurge în stratul inferior și apele ce s'ar strecura printre drenurile din prima linie. Acest sistem de consolidare care este cu totul inspirat de circumstanțele locale, prezintă numeroase avantaje asupra tuturor celorlalte soluțiuni care s'ar putea admite.

Aceste avantaje sunt următoarele:

1. Costul foarte redus: abia a 3-ea parte din costul celorlalte soluțiuni.

2. Marea ușurință de execuțiune, putându-se lucra cu un mare număr de sonde cu totul independente una de alta și putându-se face pentru fie care sondă un mic adăpost astfel ca lucrarea să nu fie întreruptă de timpul rău.

3. Un alt avantaj foarte mare al sistemului propus este absența accidentelor, cari, cu celelalte sisteme ar putea, în cazul de față mai ales, da loc la cheltuieli suplimentare considerabile și cereri de despăgubiri prin surpările care se produc adesea la asemenea lucrări în timpul execuțiunii.

4. Independența absolută a fie cărui dren; fie care dren constituind o lucrare de sine stătătoare, care o dată terminată și produce tot efectul său, pe când cu celelalte sisteme de lucrări trebuie să se termine o întreagă porțiune de lucrare pentru a se obține un efect.

Aceasta constituie mai cu seamă în cazul de față, un avantaj considerabil, lucrările putându-se executa treptat cu fondurile disponibile.

Menționăm aici că peretele format de drenuri nu ar costa de cât suma de 50.000 lei și s'ar putea executa independent de orice altă lucrare.

Regularea taluselor. — Pe lângă drenarea prin sistemul descris mai sus, s'a prevăzut a se face și pe această parte o regulare a taluselor după profilele transversale anexate la proiect, din care se vede că talusele definitive s'au obținut prin săpătură și numai în mod cu totul excepțional, unde nu se putea face altfel, s'au făcut mici împliniri, în unele puncte.

În toate aceste puncte se vor prevedea în cursul executării drenurile necesare pentru a scurge pe taluse apa ce s'ar infiltra prin împlinirile proaspete. Toate talusele vor fi brăzduite și plantate.

Banchete, rigole și șanțul de la piciorul talusului. — După cum s'a spus deja în cursul acestui memoriu trebuie neapărat să se împiedece scurgerea apelor de la suprafață pe taluse, ceea ce trebuie să se aibă în vedere când se va face canalizarea orașului.

Dar pe această porțiune din mal chiar apa ce cade direct pe talus ar putea produce stricăciuni din cauza că o parte din masivul de pământ din creasta și piciorul talusului este deja mișcată și prezintă crăpături.

De aceea s'au prevăzut în această parte, pe taluse, o serie de banchete și de rigole zidite care să conducă apele într'un șanț asemenea zidit, care se va construi la piciorul talusului. Aceste lucrări sunt indicate pe planul de situațiune și pe profilul transversal tip al lucrărilor de consolidare. Banchetele vor avea o pantă longitudinală de spre rigole de 1/50.

Porțiunea dintre strada Griviței și șanțul Orașului.

Pe această porțiune mișcările nefiind importante, credem ca apărarea în contra valurilor, precum și regularea taluselor vor fi suficiente pentru menținerea malului; mai cu seamă că mișcările mici cari s'ar mai putea produce ulterior nu ar putea avea nici o urmare, în această parte, de oare-ce casele se află la distanță foarte mare de mal.

Dacă însă se va simți ulterior nevoie, se poate lesne prelungi linia drenurilor verticale de pe creasta talusului și pe această porțiune.

Este interesant să se citeze faptul că pe această porțiune existând mai mult de 20 puțuri, în apropiere de mal, din cari se scoate zilnic o mare

cantitate de apă, mișcările în această parte sunt mult atenuate.

III. Executarea lucrărilor, programul de execuție.

Un program pentru execuția lucrărilor și prin urmare un caiet de sarcini, nu se poate întocmi până nu se vor cunoaște sumele de care dispune comuna și dacă va lua hotărârea de a face toată lucrarea de odată sau numai pe porțiuni dintr'însa.

Rămâne, dar, ca aceste condiții să se prescrie în detaliu de serviciul care va conduce lucrările, după bazele stabilite mai jos.

În ori-ce caz lucrările vor trebui să se execute în ordinea următoare:

1. Drenajii: Pentru ca drenurile să fie în plină funcțiune când se va face regularea taluselor.
  2. Zidul de apărare.
  3. Terasamentele.
- Dacă lucrarea s'ar executa în total, ea s'ar putea termina în timp de 3 ani.

Digul de apărare.

Singurele cariere din care se poate obține piatra necesară pentru această lucrare sunt carierele de la Canara. — care sunt instalate pentru a putea da piatra cu un preț convenabil și cantitatea necesară.

Pe de altă parte execuția acestei lucrări cerind unelte speciale, nu vedem alt mijloc de cît ca ea să se facă prin serviciul Construcțiunii Portului Constanța și pentru aceasta va trebui să intervină o convențiune între Ministerul Lucrărilor Publice și Primăria Comunei Constanța.

Transportul pietrei pînă la locul punerii în opera trebuie să se facă, prin înaintare, pe uscat, din cauza fundului mic, din cauza depărtării mari a punctului lucrării de port și a numărului redus de zile de lucru în mare.

În acest scop se va putea prelungi una din liniile actuale din gara-oraș pe strada Fructelor pînă la creasta malului, unde piatra se va vascula și va aluneca pînă la piciorul malului pe un plan înclinat ce se va construi anume pentru acest scop.

De acolo piatra va fi reluată și se va duce la punctul întrebuițării.

Anrocamentele care formează fundațiunea, vor avea o greutate individuală de cel puțin 1000 kgr.

Pentru talusul dinspre larg se vor alege pietrele cele mai mari și se vor așeza cu ajutorul unei macarale cu aburi astfel ca suprafața acestui talus să fie cît se poate de regulată; apoi golul anrocamentelor pe talusul dinspre larg deasupra cotei zero, se va umplea cu zidărie de piatră brută cu mortar de ciment, avînd dosagiul de 400 kgr. de ciment pentru 1 m.c. de nisip.

După aceasta se va începe zidăria superioară, cu piatră brută cu mortar de puzolană în proporțiunea de două părți de var gras și 5 părți de puzolană. Amestecul mortarului se va face cu manege cu roți verticale. Se va putea întrebuița însă și mortar de var hidraulic avînd dosagiul de 350 kgr. var hidraulic pentru un metru cub de nisip, dar mortarul de puzolană este preferabil.

Suprafața exterioară a zidului se va rostui cu mortar de ciment format din o parte de ciment și o parte de nisip.

Coronamentul și parapetul se va face de beton de ciment format din piatră mărunț cu mortar de ciment. Dosagiul va fi de 0,3 500 mortar pentru un metru cub de mortar; iar dosagiul mortarului va fi de 400 kgr. de ciment pentru un metru cub de nisip.

Coronamentul și parapetul se vor confecționa dinainte, în tipare speciale iar bucățile se vor așeza cum se așează piatră de talie.

Mortarul întrebuițat va fi același ca cel prevăzut pentru rostuire.

Nisipul ce se va întrebuița pentru toate aceste lucrări va proveni din albia Dunărei.

Drenaj

Numărul de aparate de sondaje va trebui să fie suficient pentru a se putea termina toată lucrarea în timp de 2 ani.

Găurile de sondaj se vor face cu o sondă de 30 cm. diametru și se vor coborî neapărat pînă la al 2-lea strat achifer. Această constatare se va face prin ori-ce mijloc se va găsi mai nimerit în

timpul execuției și se va rezerva, prin caiet de sarcini dreptul de a se prescrie atunci, mijloacele de constatare, căci dacă nu se ia toate măsurile necesare se poate compromite reușita întregii lucrări.

În caz cînd lucrarea s'ar face prin întreprindere, după terminarea fie-cărui sondaj, se va face un proces-verbal semnat de ambele părți, indicînd adîncimea la care s'a oprit sondajul și constatarea că s'a ajuns la stratul achifer.

Nu se va plăti întreprinzătorului nici o gaură de sondaj pentru care nu va exista această constatare.

Îndată ce gaura de sondă va fi scoborîtă pînă la cota definitivă, se va proceda imediat la umplerea ei cu piatră spartă avînd de la 4 pînă la 8 c.m. de latură. — Ea va fi bine ciuruită astfel ca sub nici un fel de cuvînt, să nu conțină părți mai mici de 4 c.m.

Piatra se va coborî încet printr'un tub de 15 c.m. diam. prevăzut cu o pilnie la partea superioară. Tubul va trebui să ajungă pînă la fundul gaurii de sondă și se va ridica treptat cu umplerea ei. Se va merge astfel pînă la nivelul superior al primului strat de apă, care se va constata la facerea fiecărui găuri de sondă. Apoi se va continua umplerea gaurii pe 1 m. de înălțime, cu materiale din ce în ce mai mici pînă la nisip, formînd astfel un filtru de 1 m. de înălțime care va avea destinațiunea de a împiedica materiile ținute în suspensiune de apele ce s'ar scurge eventual de la suprafață, prin drenurile verticale, să astupe golurile pietrei sparte.

În fine, restul înălțimii pînă la suprafața terenului se va umplea cu pămînt galben din mîl bătut bine, pe măsura ce se face umplutura, spre a împiedica pe cît posibil apele de la suprafață să se scurgă prin drenuri.

Impliniri

Implinirile se vor face cu pămînt provenit din săpătură pentru regularea taluselor. Iar diferența de aproximativ 250,000 m.c. care rezultă din măsurători se va lua din împrumut: parte din platoul ocupat azi de Tigănie, profitînd de aceasta spre a nivela terenul pe această porțiune iar restul din malul situat în afară de șanțul comunei.

IV. Drumuri de acces

După cum s'a aranjat deja, s'a prevăzut în proiect drumurile necesare pentru a stabili comunicațiunea între străzile actuale a orașului cu Bulevardul de jos. — Aceste drumuri sunt indicate pe planul de situațiune și sunt destul de apropiate.

Numai pe porțiunea dintre strada Plevnei și strada Griviței pe talusul drenat nu s'a proiectat nici un drum.

Dacă, însă, mai tirziu se va simți necesitate se va putea proiecta ulterior un drum și în această parte, cînd, după terminarea lucrărilor, va înceta orice mișcare a malului.

V. Expropieri

Spre a se obține spațiul necesar pentru a da taluselor o înclinare convenabilă, în partea cuprinsă între biserica Greacă și strada Griviței, am ajuns cu creasta talusului în interiorul proprietăților particulare.

Planurile de expropriere anexate la proiect arată locurile și clădirile ce ar fi eventual de expropriat.

VI. Estimațiunea lucrărilor

La stabilirea prețurilor unitare din devizul estimativ s'a avuț în vedere ca zidul de apărare se va executa de serviciul construcției portului Constanța, după cum s'a spus la Cap. III: „Execuțiunea lucrărilor”.

Este bine înțeles că dacă execuțiunea lucrărilor s'ar face în alt mod, aceste prețuri vor trebui modificate. Aceasta ar avea loc și în cazul cînd lucrările s'ar executa numai pe porțiuni.

Devizul cuprinde toate lucrările prevăzute în proiect și anume:

Zidul de apărare, drenurile verticale, săpăturile și împlinirile după cum sunt indicate în profilele transversale, precum și banchetele, rigolele și șanțul de la piciorul talusului pe partea dintre strada Plevnei și strada Griviței.

Nu sînt cuprinse în deviz lucrările următoare:

1. Împetruirea sau pavarea Bulevardului și a străzilor.
2. Facerea trotuarelor.
3. Canalizarea.
4. Plantațiunile pe străzi și pe taluse.
5. De asemenea nu sunt cuprinse în deviz.
5. Exproprierile.
6. Cheltuieli de personal și material pentru conducerea și supravegherea lucrărilor.

CULETE CONSTANȚENE:

(Citate de onorabilul scriitor)

Cârțan și cu Smara
Sunt azi două nume
Vestiți în țară
Și-o parte din lume....
Dar noi nu-l cunoaștem
De loc, noi profanii...
Aici cu renume-s
Doar Manda și Iani !

În toată sezonul
Și lumea streină
Doar pește mîncă,
Rar, pul de găină.
Dar — dreapt' observate —
Deși șugubeată:
În loc ca să scada.
Put peștii în Piață!

Persoane fricoase!
Ce n'au fost în stare
Să tale o găină, —
Mergînd azi pe Mare,
Curajul, puterea
Nu li se mai moaie
Și-ajung — să mă credeți —
Cuiar.... fațl să jupoaie!

Azi Turcul de-aicea
Cîr ifos își spune:
„Știi că în Turcia
E Constituțiune?”
— Ce-i aea? Intreb, eri.
Pe-un June înțolit —
Ce credeți că-mi spune?
„Pilaș gratuit!”

În fine Constanța
Își are azi parcu-i —
Acolo Amorul
Săgeți dă cu arcu-i.
Dar nu nimerește,
Deși dă pe-ochite,
De cît numai pupezi
Și cloști cufurite.

Nu vād de ce Statul
Aici construiește
Căzărni de artilerie
Și bani prăpădește,
Cînd lacu-i alături,
C'un cîmp de rigole, —
Grădinii ce procură
Ridichi și fasole!

A ars „Panaioti”
Și 'n locu-i se 'nalță
O nouă clădire
Ce Jumea... Incață
Se 'ntreabă drumeti,
Cu ochii pe sus,
Cîț stîlpi fie-care
Acolo a pus?

La băi la Mamaia
Multă lume spune,
Că-l o panoramă,
O rară minune.
Am fost s'o contemplant, —
Dar sute, nu una,
Văzui... panorame
Rozalbe ca... Luna.

In vara aceasta,
Din toți de aice,
Un om, numai unul,
Se simte ferice.
E Ovidiu din Piață,
El e încântat
C'ast an de discursuri
Cum — cum a scăpat!

Căldura din Iulie
Băgă în mulți strechea —
Vezi droaie pe goană
Ciușindu-și urechea.
Chiar Consilierii
Schimbătu-și-au postul
Și-atunci Stăpînirea
Le-a dat pașaportul!

Curînd vom avea iar
Alegeri aicea, —
Pe toți circumarii
Li bate fericea: —
Și cu-ăștia și cu-ăia
Beau mulți.... Ah! ce monștri!
Și cine plătește?
Nu știți? Nu?... „Al noștri“!

Va fi cruntă lupta
Pentru Primărie, —
Mă rog, cine 'n plească
N'ar vrea ca să fie!
Va fi, cred, bătaie,
Vor da chiar cu... tunul.
Partidele-s multe,
Ciolan, numai unul!

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Ceva despre formațiunea Petroleului.

Petrolul, deși cunoscut din antichitate, n'a început a fi utilizat decît de vre-o 50 de ani și de atunci încoace importanța sa a devenit covârșitoare, căpătînd din ce în ce întrebunșări cît mai numeroase.

După compozițiune, petroleurile se împart în trei grupe: Petrolul american, petrolul rusesc, și în fine cel românesc (și Galișian). Petrolul american este un amestec de hidrocarburi (substanțe constituite din hidrogen și carbon) perfect saturate, hidrocarburi anologice cu metanul; petrolul Caucazian (rusesc) e format din hidrocarburi ciclice saturate (naftene) și în fine petrolul românesc este un petrol intermediar între cele două de mai sus, conținînd în plus și ceva hidrocarburi aromatice.

Natural că deosebirile acestea de constituțiune au făcut ca teoriile ce s'au emis cu privire la modul de formațiune al petroleurilor să fie numeroase și de multe ori în contradicție unele cu altele.

Pe la începutul secolului trecut fură două teorii față în față: teoria vulcanică și cea organică, dar cea din urmă avu mai mulți partizani.

După concepția organică, formațiunea petrolului poate fi explicată fie pe cale vegetală fie pe cale animală.

Cînd s'a admis origina vegetală a cărbunilor de pămînt, provenind din vegetația luxuriantă a unor anumite epoci geologice, geologii s'au întrebat dacă nu cumva și petrolul n'ar fi decît reziduurile unei destilări a cărbunilor de pămînt operată în sinul pămîntului, cu atît mai mult cu cît prin destilarea industrială a cărbunilor se fabrică gazul de iluminat și ceea ce rămîne este un gudron prezentînd unele asemănări cu petroleurile naturale.

Partizanii originii animale cred că petrolul nu-l decît reziduurile unei destilări interne a unor grămăzi de corpuri animale ca pești, crustacee, moluște etc. mai ales că în multe bazinuri petrolifere urmele acestor animale sunt evidente. Astfel, se presupune că într-un lac de apă dulce, din cauze geologice oarecari, ar pătrunde brusc Marea cu o apă sărată; în aceste împrejurări condițiunile mediului sunt modificate, animalele de apă dulce mor și prin putrezirea lor rămîn gudroane; din care ar naște fie prin destilare (în pămînt) fie pe alte căi, petrolul. Și cum în epoci geologice în care s'a format

petrolul, turburările geologice (depresii, inundări de mări, cutremure, etc.) au fost numeroase, teoria aceasta are mulți partizani, mai ales printre americani. Mai în urmă un geolog american: Morrey a perfecționat această teorie, admitînd că procesul de transformare al reziduurilor organice poate fi provocat și de bacterii, mai ales că sunt localități în care nu se poate admite acțiunea căldurii ca agent transformator. Sunt alți autori cari admit chiar că materia din care s'a format petrolul a fost furnisat tot de aceste organisme microscopice.

Cel mai mult însă a contribuit Engler, un geolog german, pentru că teoria organică să fie admisă de foarte mulți învățați. Dînsul a destilat sub presiune untură de pește și a dobîndit un lichid identic cu petrolul american; destilînd însă pești uscați n'a obținut nimic interesant, așa că este evident că materia animală trebuie să încerce o putrefacție suficientă, cu ajutorul bacteriilor, pentru ca grăsimile să fie eliberate și să poată fi supuse după aceea destilării naturale.

În timpurile mai din urmă o sumă de chimiști au început să se preocupe de această chestiune și au făcut ca teoria minerală să capete partizani cît mai numeroși; în numărul viitor vor expune și această teorie.

M. Berberianu.

OO INSTANȚANBE OO

Moș Ioniță

Un bătrîn tînăr, bătrîn ca vîrstă și ca... multe alte apititudini; tînăr, la ten și la... gusturi.

În adevăr, cu tot părul lui alb-collie, Moș Ioniță dă suta la tineri înainte. Cureiele-l, ce-l drept, s'ad muțat de tot; nu-l lasă însă pîrdălnica de inimă în pace, care îl dă brîncă pînă și în somn, de... scriște chiar palul, cu toate propletele puse.

Pentru a putea avea somnul mai liniștit, Moș Ioniță face tot felul de exerciții ziua, ca să obosească.

Obişnuiește chiar anumite masaje, doar-doar și-o potoli bășoșii săi nervi.

Vîntător asiduă: n'a umblat însă nicî odată după patru-pede; îi plac mai mult păsărelele, căci mai toate poartă nume de sex femeesc.

Îl supără grozav o îndrăcîlă de tuse, care de multeori îl dă de... rușine. A iernat de cîteva ori în climă mai dulce, dar n'a putut scăpa de dînsa.

De altfel această tuse seacă îl prinde bine. E „semnalul“, flesc la dînsul, cu care face să întoarcă capul cuconișele pe stradă.

Nu-l vorbă, Moș Ioniță e foarte bine cunoscut prin „demi-mondul“ Constanțean. Tusea lui e percepută de departe: sună a... poff cu zimți—agoniști din belșug în tinerete.

Semne particulare: Chiar mort, o să facă cu ochiul și în loc de necrolog s'ar putea repeta cuvintele spuse de Christos, Magdalenel: „Trebuie să i se ierte multe, căci foarte mult a iubit!“

Saroglu

Dizolvarea Consiliului Comunal din Constanța.

CAROL I.
Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:
Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul de interne sub No. 15.736.

Pe baza art. 38 și 39 din legea pentru organizarea comunelor urbane și art. 2 și 3 din legea procedurii electorale. Am decretat și decretăm:

Art. I. Consiliul comunei urbane Constanța se dizolvă de Noi pentru motivele arătate în sus citatul raport, numindu-se o comisiune interimară compusă din d-nii: George Boteanu, președinte; Nicolae Negulescu, vice-președinte; Măgîrdici Frenchian, Mircea Zamfirescu și Ioan Nicorescu, membri.

Colegiul electoral respectiv se convoacă de Noi pentru ziua de 25 Septembrie 1908, spre a procedea la alegerea membrilor cari vor compune noul consiliu comunal.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul de interne care însărcinat cu executarea acestui decret. Dat în Castelul Peleş, la 31 Iulie 1908.

CAROL

Ministrul de interne, Ion I. C. Brătianu.

No. 2440

Raportul d-lui ministru de interne către M. S. Regele.

Sire,

D. Prefect al județului Constanța îmi face cunoscut, prin raportul No. 10.767, că membrul consiliului comunei

urbane Constanța se îndepărtează dela îndatoririle ce le impune legea și compoziții interesate comunei.

Alături de aceasta consiliul comunal este descompletat prin demisionarea a patru membri și încetarea din viață a Institutului primar Cristea Georgescu.

În consecință, subsemnatul, pentru ca interesele comunei să nu sufere, văcînd și avînd consiliul administrativ permanent luat asupra acestei dizolvări, conform art. 7 din legea sa organică, pe baza art. 38 și 39 din legea pentru organizarea comunelor urbane și art. 2 și 3 din legea procedurii electorale, are onoare a ruga respectuos pe Maiestatea Voastră să bine-volască a semna alăturatul proiect de decret pentru dizolvarea consiliului comunal și numirea unei comisiuni interimare, compusă din d-nii: George Boteanu, președinte; Nicolae Negulescu, vice-președinte; Măgîrdici Frenchian, Mircea Zamfirescu și Ioan Nicorescu, membri, care să gerezze afacerile comunei pînă la alegerea și instalarea noului consiliu comunal, precum și convocarea colegiului electoral respectiv.

Sunt, cu cel mai profund respect,

Sire,

Al Maiestății Voastre,

Prea plecat și prea supus servitor,
Ministrul de Interne, Ion I. C. Brătianu.

O CUNUNIE.

Toate țile iert Ioane, numai una n'oi putea uita... și aia n'a tîrit la pat și ea mă va băga și-n groapă...

— Și nu știu, Susano, fost-am eu de vină dac'o fost să fie-așa?...

— Nu știu nici eu... nu știu și nu zic nimic; numai că, nu pot uita... — de geaba!

Susana aduse mîncea de la cămașe la ochi și șterse două lacrimi ce dădeau să-l pice, duse mina în jos și se lăsă pe pernă.

Ion o privea cu jalea celui ce-l doare oare-ce, dar multe-i stău în cale. Ar fi îmbunat-o cu vr'o vorbă, poate, — dar la ce? Logodna era gata și n scurtă vreme-avea să fie nunta. Și-apoi vezi, vorba aia: mai bine ceva de cit nimic; „mîla mi-e și de tine, dar de mine mă doare inima“ — își zices, poate. Ion, și rămase mai departe dus pe gânduri.

Susana, recăzînd pe pernă își aținti privirea la icoana din fața patului. Plecate peste chipul din icoană, prăfuite și uscate atîrnau cîteva fire de flori. Ea privi lung și privi mult la ele. O dulce aducere aminte o lega de biata rămășiță a celor firi trăite, — și se întoarse spre Ion.

— De nu ți-l supăr, Ioane, dă-te puțin de-mi dă buruienile alea dela icoană. Nu știu cum mi-or stat în cale chiar acum... Fii bun...

Ion se dădu și-i dete florile.

— Da ce ți-l cu ele?

— Mal nimic... — făcu, fără nădejde, Susana, — dar nu le avui demult în mină și-aș vrea să le privesc un pic.

Ion suci o țigară și-o aprinse. Susana urmă.

... Aș vrea să mă mai uit un pic la ele... că multe mi-or ști spune din vreme de altădată! De multe ori am scuturat pînă în casă de cînd le-am aninat peste icoană, dar n'am vrut să le stric. De multe ori o-am auzit pe mama: „să le mai țipi de-acolo!“ dar nu am ascultat-o. Și iată-le acum... de tine-or fost culese, ca să mă nveselești și tot tu mi-le dai, ca să mă mbucuri... —

Susana oftă odată lung, ducînd florile la nas, apoi rămase gînditoare un moment și urmă din nou.

— Vaal-vaal, Ioane... cum se sting de vreme toate! Tot de vreme le-ai stîns și pe ele, — tot de vreme stinge-ne-om cu toții!... Vremea le aduce, vremea ni-le duce, — și pe noi, așijderi, iară vremea... —

... Ce vremuri frumoase erau atunci cînd mi-ai adus tu dribonicul ăsta!... Eu eram ca și dînsul și, plină de viață, de dor, de veselie, pe toate soațele mi-le țineam cu șaga!... Aa! Florile-s pălite, uscate, vestejite amare ca amarul din sufletul ce-l pe gâtat!...

... Și ce asemănare... La ce ni-l dat s'ajungem! De nu erau cu mine bletele floricele, muriam și nu știam: „Atunci am fost ca ele și azi-is tot ca ele...“ — Ul, Ioane!

Susana ridică florile și le îndreptă spre dînsul.

— Vezi-le? Ca mine-s, — și-s ca ele!

— Apoi, așa ni-l data — grăbi Ion și cu piciorul calcă restul de țigare ce arunsesse.

— Dar mă mir cum te-or stat?

— Mă mir și eu, Ioane, dar numai chiar norocul o vrut să mi-le lina pînă azi.

— Și-a doar demult?

— De tocmal patru veri, la vară ce n'oi mai apăca-o.

— N'ar fi oare mai bine să nu-mai zici așa, Susano? — grăbi Ion.

— La ce folos mi-i binele, Ioane? — urmă Susana, punînd par'că înădins tot jalnicul ei loc, pe fiece cuvînt. — De tocmal patru veri, acum, cînd n'oi mai fi...

Susana se opri, înecată oare și cum, dar începu din nou; — numai Ion, muștrat amar, nici ochii, par'că nu-l clipea.

... Era în postul paștilor de-acum or fost trei ani, Ioane — tu nu-l mai ținea minte... dar eu nu uit nimic. — Par'că te văz acum, cum ai sărit pâlănuț pînă în dosul grădiniței, c'un znop de dribonic în mină. Pălăria îi-era încărcată de brîndușele. Ține, Susano, mi-ai zis și mi-ai pus pe poală dribonicul; — asta țî-l dați de noroc și brîndușă asta, și-o dați de dragul tău.

Susana întinse spre Ion, uscată, o biată brîndușea.

— O vezi? Îi numai una, uscată, — sâr-mănuța — dar și-acuma-i tot aia!

Apoi reurmă.

... Văruța lui Măndroc și Oana lui Șufan, cu tot dragul de mine, mi se uitați costii. Eu le vedeam de-a binele, dar tot le-am împărțit și lor. Aci e ce-o rămas. Și par'că dinădins le scoase sfintu 'n cale chiar acu.. Dar nici că le mai las de lingă mine. In ele-mi vād podoaba și dulceața toată dintr'o vreme... și-o să le iați cu mine, să mi-le știu în groapă!

Susana grăia par'că din ce în ce mai greu și-acum o podidise lacrimile.

Ion privea timpit, și nu 'ndrăznea s'o mîngăie și nici să prindă grai. Ea își urma suspinul crud iar el tăcerea lui și numai ceasu-i deșteptă din curs. Bătuse patru și Ion se ridică să plece.

— Apoi, mă duc și eu, Susano, că prinde-a se 'nsera. Te las cu Dumnezeu!

Te du cu Maica Domnulul, Ioane!

Ea prinse mina 'ntis'a lui Ion și par'că n'ar mai fi lăsat-o dela ea... Simțea doar bine-bine în bietu-i suflet, c'acesta-i bun-rămas-ul de pe urmă.

— Dar nunta cînd gîndiți c'a fi, Ioane?

— Nici nu știu, de mă crezi... — răspunse abătut și 'n jumătate glas, Ion.

— Domnu să vă 'mbucure! — sfîrși Susana. Se întoarse cu fața spre părete iar Ion plecă brusc.

— De-ajuns e draga mumi... e de-ajuns!

La ce-ți răpui cu voia zilele? Vezi bin' c'atîț și a fost norocul... ce mai plîngi?! De ce mai m'amărăști și tu pe mine, — oar' nu mi-a fi mie destul?...

Și sărmana mumi, de curînd vādănă, lelea Măria, o rupse 'n plus și ea... și-așa le era lumea de-un cîrd de vreme 'ncoace.

Mal bine doar de patru ani în șir se perindase de cînd dădu în dragoste Susana cu Ion; și eîl 'ndrăgea dînsa, pe-atîț o iubea el — și tot spinul din cale le-or fost doar sărăcia, de nu și-or putut da 'n cuserie, bătrîni, laolaltă. El, junii, se iubeau, dar — geaba, zicea badea Gligor, tatăl lui Ion, unde nu-l pic de udătură, cam greu înghiți în sec. Copiii se făceau și s'aveau dragi, dar „lipsa-i lipsă”, zicea badițu Gligor.

Ion, într'un tîrziu plecă „în țară”.

— Ș'a stringe ceva banii, gindeau bătrîni, ș'apoi — pace!

Ion o ducea bine prin ale țări și tot la două luni trimetea banii acasă. Ba strînse chiar parale frumușele; era de laudă și se lătise vestea 'n sat de el — iar babele se zdrobiau toate, că: — Ce să mai umble pînă ale străinătăți? Iacă, a lui Spătar îi mindră,

și are șapte sute — să des-bial pînă numai... dar ce l'încurca elele? — Ș'a lui Miresei, cu casă... și holții dă, și cîntă sute de zîni în băneți... Ba, nu... Să-l scrii să vie. Să vie să se însore?

— Și azi așa și mine-așa, veni și vremea cătăniel Ion... —

— Norocul tot noroc, la cine-l dat să fie; Ion scapă de pușcă cu norocul. Pe el îl a-veau numai, bătrîni, și, ei-că s'ar fi 'ndurat Stăpînirea, de ei.

— No, așa! — Acum nuntă! — Acum să ne faci ospățul — jucău în șir, babele.

— Vezi bine, Ion acum era — nu de tot — dar oștră cam fudul de biet. Susana lui Tîleagă. Ea, sărăcută, ce să facă el cu frumușetea, cînd erati alttele și frumoase și cu bani. Gurile drăcililor de muleri nu mai tăceau și de unde, de unde nu, îl core — nu alta, dar chiar Gherghina lui Mindroc, fata „premarășului”. Apoi de-aci, atîț i-a mai fost lui de-a lui Susana, care, de voie rea că-i mai murise și tată-său, căzu la pat bolnavă.

Acum zăcea.

Ion, în două rînduri fusese pe la ea — dar rost de vr'o nădejde el n'avea cum să-l deie, că, nu-l lăsa bătrîni.

Susana simțea totul; nici ea nu-l mai ducea nădejdea și slăbia, din zi în zi mai rău. Se ofilise ca o floricea bătută de îngheț și din bujorul cel de fată de mai ieri, doar tufa mai rămase.

Ion se logodi. Atîț îi trebui Susanei. Cînd mamă-sa venind din țirg i-aduse vestea, cu toată cruda presimțire, cu toată resemnarea ei adîncă, părea că se sfîrșea de voie rea. Și o 'mbuna în fel și chipuri biata mumi dar — de geaba. Susana își vedea și-așa sfîrșitul, și, bine simțea ea că n'o mai duce mult, numai că „inima-i inimă și jale-i jale”.

Acuma se gîndi să-l cheme pe Ion să-l mal vorbească odată... să-l vadă numai, nu de alta, că, chip de-a se ndrepta nu mai era.

Ion veni — Ion se duse.

Susanei i se implini ultimul dor — și-acum par'c'astopta să-l bată ceasu de pe urmă.

Ținut de treburi și de ailați mulți, flăcăul și de-ar mai fi vrut ca să mal vie, nu-l dădeau răgaz. Zilele treceau mereu și ca Duminică avea să fie nunta. Susanei. Vineri îi fu rău de tot. Chemară pe doctoru, — dar la ce? Vorba că, inima de mumi, îl tot ea. Popa era plecat de-acasă și numai pe Duminică venea, și așa, a trebuit să cheme pe cineva. Dar nu i-a părut rău; i-o fost dat doctoru un răpapt, și i se mai ușurase.

Veni și Duminică.

— Du-te mumo, la biserică — grăbi Susana — du-te, să îi batăr tu în locul meu...

Și muma se duse.

Cununia se săvirși.

— Dar cum îi mai e Susanei? — Da sculat-u-s'o? — Da mal bine i? — o gramădeau cu întrebările, pe muntă, fete și noveste.

Iar ea le răspundea pe-un glas la toate, mijindu-i lacrimile.

— Poi, știți, dragile mele... cînd ajungi pe-atîta, ești ca și ajuns!

— Oare ce-a fi, tu văruța, de-o fost așa de trist la cununie, mirele?

— Nu și-o luat ochii din pămînt...

— Și n-o schimbat o vorbă, cu nimenea...

— Nici cu mireasa n-o vorbit...

— Da nici nu s-o uitat la ea, tu! — se imboldeau, după rostul lor, muierele; unele punînd parte mirelui, alttele miresei iar unele Susanei, care și ea era în vorbă.

— Tu, îți trăi și-ți vedea... dar să știți că nu-l a bună... — sfîrși una dintr'insele.

La socru-mic, la Mindroc, primaru din Căltuni, veselie era mare. Mesenii erau mulți și aleși. Pătrecerea, dragăstoasă; toți cu voie bună, chițiau pe întrecute; însuși socru-mic părea fudul de Ionu lui Gligor. Că doar și era draguț, și nalt, și chipeș; și apoi, prea ar fi și fost de tot, să nu i-l fi putut el, da,

Gherghinei care, iar fi iubit, că doar îi avea drag, dar nu 'ntrenea de-a lui Tîleagă. Drept și aia, că Susana era oștră mal cuminte și mal drăgănea și mal umblată, dar, la urma urmei, nu era a „preturășului”. Și apoi — se fudulea Mindroc, înăpînindu-se oare și-cum tot pe sine — o fostă sic-așa.

— Sot și popa; fîcă Maslu, cîti Sîntul și dezlegă masa.

— Să trăiască sotii!

— Să trăiască mirii! — se înghina vocea de pretutîndul. Vinul curgea; mincările, care de mal care și patru ceterași aveau pe întrecute. Mireasa rîdea toată de-atîta fericire și-o veselie de celea care farmecă se în-cingea mereu printre nuntășii toți. — Numai de-oparte, unul, prin chițele lor, ca de-o osîndă ofta înăbușit. Acesta era Mirele.

Dar deodată, o voce plîngătoare se năpusti în curte.

— Da, ce-l? Ce e? Ce este? — se întreba de zor.

Din curte pătrundea în casă un vaier de-nădăjduit de mumi.

— Fata mea draga mea! — iertați-mă nuntășilor, iertați-mă socrilor!

— Da ce-l Doamne!...

În prag apăru o tristă figură. Era muma Susanei.

— Părinte! Vin părinte... să-ți ierte Dumnezeu păcatele!... Susana mea și dă sufletul și-l necuminecată... — Oh! dragii mei... Și eu am nuntă astăzi!...

Preotul plecă cu ea.

Un vînt rău pare că suflase. Vivatul de a-dineauri amuți. Mesenii șopoteau cu groază. Un bătrîn își făcu cruce —

— Feri-ne Doamne de rău!

Casele Susanei erau față în față cu ale lui Mindroc, — și ea și dădea duhul... cînd peste drum, se ospătau nuntășii dragului ei!...

Prin fereastra din fundi, se putea privi bine în casă la ea. Biata-i mumi, de durere, se lovea cu pumnii, despletită rupîndu-și părul, ca prinsă de frigurile nebuniei.

În dreptul ferestrei Susanei, din cînd în cînd apărea o umbră.

Preotul încruciașe minile în semn de rugăciune.

— „Susana trebuie că s'a sfîrșit” — rostise cineva, dar în acelaș clipit — „Bum-Bum!” detună ca deodată două descărcături de pușcă.

Mireasa țipă și căzu leșnătată. Al casei să-rîră cu groază în jurul ei — și Mirele nu era nicidec!

Un nou fior, ca moartea de rece trecu printre oaspeți. Toți înlemniră.

De peste drum, preotul, ca de o rea pre-vestire, grăbi în uliță. Aci întineric orb — și totul pustiit. Dînd să se re'ntoarcă simți un horecîit. Pătrunse 'n grădinița din fața casei și 'n dreptul ferestrei, la raza lumină-rei, zări un om culcat. Se aplecă spre el și numai nu incremeni!

... Ionu lui Gligor zăcea lat.

După două zile dela „cununie”, un car împodohit și tras de șase boi, ducea spre veșnicul lăcaș trei albe-jalnice sicrie, urmate de-o lume de 'njeliți „nuntășii”...

Pe-o mumi, văduvită de toată a ei nădejde de brațe o purtau doi tați și alte două mume; — iar ea, în mîini încruciate, ducea un jalnic dor... uscate, prăfuite, două fire de dribonic — și-o tristă brîndușea... —

Cruză-Deleș-Bilge.

Doctorul G. PSARAFTI

Str. Costache Negri No. 3.

(Fostă Strada Libertății)

Consultatiuni în fiecare zi dela 4-6 p. m.

INFORMAȚIUNI

Primim serioase plingeri contra Administrației Tîrgului de vite dela Anadolchiol. Ni se relatează, că locuitorii satului sunt amenințați să rămîna fără de păsări. Oamenii Tîrgului s'au transformat în adevărați „găinari”, cari, sub pretextul a tot felul de contravențiuni, au parvenit să nu mai cumpere carne dela măcelari.

Li avertizăm, că poate să li se aplece. La comia perde omenia!

La alegerile comunitate dela 25 Septembrie, aflăm că urmează a candida trei liste. Este probabilă și formarea unei a patra liste.

Alegerile Camerei de Comerț au fost validate. D. Em. Brancovici dezistîndu-se au fost confirmați ca membri ai noii Camere următoarele persoane: d-nii Dim. Nicolaescu, Eremia Blebea, Vasile Toma, Vasile Murelli, Ioniță Dimătescu, M. Frenchian și N. Brattu.

Instalarea urmează a se face în ziua de 14 c.

Aflăm că al treilea motor electric dela uzina comunală a fost complet instalat. Cu toate acestea partea de sus a oragului continuă să nu fie iluminată, deși de patru luni lumea e purtată cu vorba, de azi pe mîine. Suntem curioși a vedea cînd se va sfîrși odată cu acest scandal.

Luna aceasta urmind a se face manevre de cavalerie în Dobrogea, fiecare din regimentele de roșiori participante va pleca la 16 August din garnizoana sa.

Ele trebuie să se afle în fața Hîrșovei la 20 August, cînd se va trece Dunărea. Manevrelor se vor face în regiunea Hîrșova-Babadag-Constanța. Ele vor ține pînă la 12 Septembrie; apoi regimentele de roșiori se vor însoțea în garnizoanele lor spre a participa la manevrele regionale ale brigăzilor lor.

După cum am anunțat, în ziua de 15 August, Societatea marinarilor civili din Constanța a organizat o a doua serbare nautică sub înaltul patronaj al M. Sale Reginei.

O serbare de grandiozitate acesteia nu s'a mai dat pînă acum în localitate.

Comitetul își dă toate silințele pentru ca să întrecă toate așteptările.

În ziua de 27 Iulie a. c. s'au pus bazele unui „Cerc de ajutor reciproc al funcționarilor din Constanța”, care și-a ales următorul comitet:

N. Stănescu (gară) președinte; Eug. Popiceanu (poștă), N. Diaconescu (Tribunal) vicepreședinti, N. Cantacuzino (prefectură), N. Manguirescu (ad-ția fin) cenzori, I. Niculescu (judecătoria) casier, M. Parseghian (prefectură) contabil, I. Vechulescu (vamă) secretar, Șt. Simionescu (contr. port), N. Vasilescu (S. M. R.), Eftimiu (primărie) și I. Antoniu (serv. san. port) membri.

Pentru formarea unui început de fond, cercul a organizat în seara de 8 c. la Circul din localitate o mare serbare, la care a participat pe lingă d. Prefect al județului și un public foarte numeros. Beneficiul net al serbarei a fost de 940 lei.

Zilele din urmă a murit la Tulcea avocatul N. Baboianu-Droe, unul dintre cei d-intii Români veniți în dobrogea și un fruntaș al baroului tulcean.

Aflăm, că abia s'au găsit doi trei prieteni, cari să-i însoțească rămășițele pămîntului pînă la groapă. Rușine.

Astăzi a încetat din viață, în spitalul din localitate, primarul comunei Lipnița, Em. P. Drăcopol. Fost siuibaș în mai multe comune din județul nostru, moare sărac, lăsînd după sine și încredințînd soartei o văduvă cu doi copii.

Carul funebru a fost condus la locașul de veci de mai mulți cunoscuți din localitate. Fie-l țărina ușoară.

Se știe că executarea cărților de judecată și a sentințelor date asupra unor asemenea cărți se face în comunitate, iarale de către judecătorii de ocol saii, cu delegație, de către stagiari sau administratori de plasă.

În Dobrogea acest lucru urmează să fie făcut de subprefecți. Avîndu-se în vedere că plășile din cele două județe Tulcea și Constanța sunt foarte întinse, iar sub-prefecții nu pot să-și îndeplinească această sarcină, din care cauză ar suferi și împriicinării, ministerul de justiție a dispus să nu se deleghe sub-prefecții de cît țînîndu-se seama de împrejurările arătate și mai ales de distanța unde se găsește locul pentru executarea cărților de judecată.

TRAIAN BELU

AVOCAT

Constanța

Banca de scoot

Specialitățile Farmacistului Ion Berberianu

DIN CONSTANTA

Mențiune onorabilă Două Medalii de Aur Paris 1901 Nizza și Roma

Cinci Medalii de Argint:

Ateua, București, Constanța, Craiova și Madrid.

Apa de Gură HYGEA Intrebuintarea zilnică a acestui a. e. face ca mirosul urit al gurii, durerile de gingii și de măsele să dispară în cel mai scurt timp. De asemenea este cel mai plăcut aromătic al gurii. Intărind gingiile și conservînd dinții. **Sticla 2 Lei.**

Crema HYGEA este un preparat igienic pentru înfrumusețarea și înfrăgășirea pielii. Face să dispară în cel mai scurt timp: piștrul, coșuri, pete de sarsină, ficat, bubulițe etc. și face tenul alb fragil și catifelat. **1 Leu boreanul.**

Elixir de sănătate al Sfintului Ion Botezătorul

(aprobat de Consiliul Sanitar Superior). Elixirul acesta fiind preparat din substanțe vegetale tonice purgative și amare este cel mai bun medicament ce se poate intrebuinta, atît în contra tuturor boalelor de stomach cît și în contra celor care au o legătură oarecare cu regulata activitate a organelor digestive. Așa: amețeala, colicele, durerile de stomach, de cap, gâlbănirea, greața, încălețirea de stomach, indispozițiile, melancolia, lipsa de poftă de mîncare, trîșni, rigăeli, venin etc. sunt combătute cu desăvîrșire prin intrebuintarea acestui elixir. **Leu 2,25 Sticla.**

Capsule salolate BERBERIANU — Cele mai eficiente ce se pot intrebuinta în contra blenoragiei și a cîtă fie cronică, vindecînd numai în cîteva zile sîrgerile cele mai rebele. **Prețul: 5 Lei cutia cu 50 de capsule.**

Depozit Drogueria BERBERIANU Constanța

Contra ramburs se expediază în toată țara. Comenzi dela 15 lei în sus, se trimit franco.

Apropiindu-se sezonul, atragem atențiunea d-ilor proprietari și arendași că magazinul de fierărie al d-lui Marcu Birnelid, așezat pe strada Carol, în fața Oficiului poștal (foxtul magazin Ciorapci) s'a aprovizionat cu toate uneltele agricole atingătoare de fierărie și articole tehnice privitoare la mașinării, precum curele de transmisie, șine de batoze, manometre, oțeluri, arămurii, diferite piese pentru mașini, articole de cauciuc și asbest, de toate dimensiunile, orice uleiuri precum minerale, valvoline, vaseline, unșori consistente; combustibile pentru motoare. Magazinul s'a aprovizionat de asemenea cu cimenturi, var hidroalic, tabie albe, negre, de zinc, de alamă; precum și orice fel de ferărie pentru clădirii.

În același timp, dispunînd de un stoc de porcelanerie, faianșerie, lămpi, orice articol de sticlărie, de care vocea să se desfidă, se atrage atențiunea tuturor că aceste articole sunt puse în consumațiune sub costul lor.

Se garantează serviciul conștiincios și se desfidă orice concurență.

A apărut

și se află de vânzare la librăriile din Constanța **Proprietatea Imobiliară din Dobrogea** — (Diferitele improprietăți, vânzări, și deposedări de pămînturi) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directoru acestui ziar. **Prețul net: 10 Lei.**

Doctor FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS

Specialitate pentru boala de Gît, Nas, Urechii și căii Urinare.

Consultațiuni de la 2—5 p. m.

No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

Dum-Dum

Cel mai bun remediu pentru stîrpirea păduchilor de lemn din mobile sau din pereții camerei. Distruge cuiburile și desinfecțiază în același timp. Efectul e surprinzător. Nu conține substanțe otrăvitoare. **Prețul flaconului Leu 1.**

Singurul **Drogueria Medicinală** Depozit: **Alex. J. Heldenbusch, farmacist, Constanța.**

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107

Magazin de Ferărie

asortat cu broaște, lăcâte, balamale, culo de sîrmă, ciment, var hidroalic, nicovale, menghinele, etc.

Specialitate în articole de vopsele fine

— Uleiuri englezești și lacuri garantate. —

Doctor NICOLETOPOL

special în boalele

de ochi, nas, faringe și laringe, întreprinde orice operațiune, după metodele cele mai moderne.

— CONSULTAȚIUNI: dela 3—5 p. m. —

Domiciliul: Str. Vasile Alexandri (lingă oficiul Telegrafo-poșta)

Telegrama din Schönkirchen: „Trimiteti-mi va

„rog, 6 bucăți Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn” Rambursați prețul. Contesa Rantzau Bismark —

„Stimate Doam. Vă rog să binevoiti a-mi trimite 6 bucăți din excelentul Săpun de „Lapte de Crin” marca „Cal de lemn” contra ramburs, cum mi-ați trimis totdeauna. Cu stimă: Contesa L. Dohalsky.—

Mal bine de cît cu documentele de mai sus nu s'ar putea aduce un omagiu efectelor superioare și renumelui Săpunului de lapte de crin marca „cal de lemn”. Astfel, ne șosec în fiecare zi acte de recunoștință care certifică în mod clar cum că

Săpunul cu lapte de Crin marca „Cal de lemn”

este incomparabil de bun contra piștruelor, prooum și pentru tratamentul tenului obrazului, și aceasta o justifică consumul de milioane de săpunuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri. Acelaș lucru e

și cu produsul „Bay - Rhum” pentru efectul incomparabil contra mătreaței și a căderii părului, precum și pentru întărirea părului și pentru a obține un păr abundent — Amîndouă aceste produse sunt dela renumita și în toată lumea cunoscută și apreciată Fabrică

„Bergmann & C-ie” din Tetschen, a/E.

care a fost fondată în anul 80 din secolul trecut și care pe baza produselor ei ireproșabile a căpătat un loc de frunte printre celelalte fabrici de parfumerie din Austro-Ungaria

În multe rînduri, această fabrică a căpătat recompensa cea mai mare. La expozițiile din Dresda, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen, Nussig și Reichenberg, medalii de aur și argint ceea ce aduce omagii produselor ei superioare în articole de cosmetice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală :: A. J. Heldenbusch

Str. Carol — sub Hotel Regal și la Frizeria Hristu Eftimiade, Strada Carol.

ROMANIA POLIȚIA ORASULUI CONSTANȚA

Nr. 11898

PUBLICAȚIUNE

Se publică spre cunoștința generală că d. Jude al Ocolului Urban Constanța, prin adresa cu No. 4741 a fixat ziua de 17 August 1908 pentru vânzarea cu licitație publică a d-ilor Gh. Cornea și Florica Cornea, urmărîte pentru despăgubirea d-lui F. Wainstock fiu, de sumele ce are a primi în baza cărții de judecată cu No. 473 din 908 investită cu formula executorie.

Vânzarea se va efectua în Piața Carol, începînd la orele legale.

1908 August 11. Sub-Comisar, Nic. Drăcopol

NOU	STICLE ISOMETROP	Conservarea Ochilor
Patentate în Europa și America		Patentate în Europa și America
Se va cere această IS. marcă pe fie-care sticlă.	CEA MAI CLARĂ VEDERE FĂRĂ A OSTERI OCHII	Evitarea Fluorescenței dăunătoare ochilor
Experiențe făcute cu Razele Roentgen		
Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.		
Depositar general și unic pentru Dobrogea		
P. SCHAPIRA, Bijoutier		
Furnisorul Curții Regale.—Constanța		

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-a-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robinetterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.

Prețuri reduse.

D-na DOCTOR ÎN MEDICINĂ

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI
Specializată în dentică și boale de gură, la clinicile din Berlin. S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26-CONSULTAȚII 9-12 a. m. și 4-6 p. m.

De Vânzare la Anadolchioi un loc în întindere de 2236 m p. cu 2 fațade, avind pe dinsul ecarturii, beciu boltit, fântină în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nei Căpitan Botez, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU

STR. 11 IUNIE

Sub administrația însuși a proprietarului
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită.

Farmacia „VICTORIA“

POMPEI G. CIUPERCESCU (Braila)

Fost chimist expert al Vămei Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială

vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont

CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru prepararea pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsele mele clientele:

Pasta dentifrică „Aphrodita“ ultima creație în domeniul dentifricilor, neconținind cretă. Curăță dinții fără a-i zgăria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 lei, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita“, care prin calitatea

ei neîntrecută este, a fi preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezic în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita“ pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dindu-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumind și mina. Doza 1 lei.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială: 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătațiilor. Vindecare sigură în câteva zile. Doza 1 lei.

Gonoryl „Ciupercescu“. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în câteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, alături a preparatelor de mai sus cit și a oricor altor medicamente, trimițându-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu.

TIPOGRAFIA

Dimitrie Nicolaescu

Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian.

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acuratețe, esactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și ame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de **LIBRARIE** și **PAPETARIE**

Depozit de registre și imprimate pentru autorități.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța